Europeiska unionens officiella tidning

SV
C-serien

C/2024/6866

28.11.2024

Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén

Förbättrad uppföljning av EU:s ungdomsdialog med hjälp av riktlinjer för övervakning och transparens

(yttrande på eget initiativ)

(C/2024/6866)

Föredragande: **Katrīna LEITĀNE**

Beslut av plenarförsamlingen	18.1.2024
Rättslig grund	Artikel 52.2 i arbetsordningen
Ansvarig sektion	Sysselsättning, sociala frågor och medborgarna
Antagande av sektionen	4.9.2024
Antagande vid plenarsessionen	18.9.2024
Plenarsession nr	590
Resultat av omröstningen (för/emot/nedlagda röster)	216/1/2

1. Slutsatser och rekommendationer

1.1 Ungas aktiva deltagande i politikens utformning och utveckling samt i det politiska beslutsfattandet erkänns som en viktig del av en sund demokrati som tar hänsyn till alla generationer ([1]). För att vara meningsfulla måste mekanismerna för ungdomars deltagande vara öppna för alla berörda parter ([2]) och skapa förtroende bland alla aktörer och generationer ([3]). Unga människors intressen och angelägenheter måste beaktas i varje skede av den politiska beslutsprocessen, samtidigt som hänsyn tas till att ungdomspolitiken framför allt är en fråga för medlemsstaterna.

1.2 Unga människor som har rätt att rösta och ställa upp i val kan vara representerade i demokratiska system och representeras av det civila samhällets organisationer och den civila dialogen, men det pågår också insatser från EU:s institutioner och organ för att i högre grad stärka ungdomsaspekterna i EU:s beslutsfattande, till exempel EU:s ungdomskontroll ([4]). EU:s ungdomsdialog (nedan även kallad ungdomsdialogen och dialogen) är en annan mekanism genom vilken ungdomar kan delta i de demokratiska processerna på EU-nivå.

1.3 Europeiska ekonomiska och sociala kommittén (EESK) understryker att alla mekanismer för ungdomars engagemang och deltagande bör utformas på ett sådant sätt att man undviker överlappningar och mångdubbling av roller och arbetsuppgifter. Inom denna ram bör varje mekanism för ungdomars deltagande, såsom EU:s ungdomsdialog, involvera ungdomar i valet av ämnen samt i förberedelserna, genomförandet, övervakningen, utvärderingen och spridningen. Ungdomar bör också, när så är lämpligt, ha möjlighet att delta i uppföljningsaktiviteter och överläggningar. Därför bör övervaknings- och spridningsstrategier ([5]) ingå i varje mekanism för ungdomars deltagande för att informera ungdomar om den inverkan som deras deltagande har haft ([6]), inklusive när det gäller processerna för EU:s ungdomsdialog.

([1]) 567528-fit-for-generations-global-youth-report-highlights.pdf (oecd.org).
https://pjp-eu.coe.int/documents/42128013/47261953/PREMS+149821+GBR+2600+Study+on+Youth+political+participation+WEB+16x24+%281%29.pdf/d2ecb223-edda-a9d2-30f7-c77692a086bd.
https://app.box.com/s/e2stctnkiv14amhdugn12814cp1jx2ta.

([2]) https://pjp-eu.coe.int/documents/42128013/47261953/PREMS+149821+GBR+2600+Study+on+Youth+political+participation+WEB+16x24+%281%29.pdf/d2ecb223-edda-a9d2-30f7-c77692a086bd.
https://www.oecd.org/mena/governance/seven-key-findings-from-the-youth-governance-survey.pdf.

([3]) https://www.oecd.org/mena/governance/Young-people-in-OG.pdf.

([4]) https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sv/ip_24_86.

([5]) Youth Participation Strategy (salto-youth.net).

([6]) 0017-20_FINAL_Policy20Paper20on20Quality20Youth20Participation.pdf (youthforum.org).

1.4 EESK föreslår att riktlinjer fastställs för att stödja övervakningen och spridningen av resultaten och effekterna av EU:s ungdomsdialog och uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att stödja en långsiktig, hållbar och välfungerande förvaltning av dialogen. Stödet inbegriper processer för att bygga upp ett institutionellt minne i syfte att öka öppenheten, transparensen och ansvarsskyldigheten i dialogens process.

1.5 EESK:s potentiella roll i EU:s ungdomsdialog kommer att undersökas ytterligare, till exempel att fungera som partner till EU:s grupp för ungdomsföreträdare (EU Youth Stakeholders Group) eller att samarbeta med det land som innehar ordförandeskapet i Europeiska rådet inom ramen för EU-styrgruppen och på så sätt stärka kopplingen till ungdomsorganisationer och deras engagemang i dialogprocessen.

2. **Allmänna kommentarer**

2.1 EU:s ungdomsdialog är en rådgivande mekanism som samordnas av ordförandeskapstrion i Europeiska unionens råd. Varje medlemsland lägger under sitt ordförandeskap i EU fram prioriteringar och leder processen för att genomföra ungdomsdialogen under sin ordförandeskapsperiod på sex månader. EU-styrgruppen är en plattform där ordförandeskapstrion regelbundet kan sammanträda och samordna processerna för EU:s ungdomsdialog. Europeiska ungdomsforumet är ständig medlem i EU-styrgruppen och tillhandahåller administrativt stöd. Nationella arbetsgrupper genomför samråd och annan verksamhet inom ramen för EU:s ungdomsdialog på nationell nivå. Ungdomsforskare som valts ut genom öppna förfaranden har gett sitt stöd till de metoder och analyser som använts inom ramen för ungdomsdialogen sedan 2017.

2.2 EU:s ungdomsstrategi 2019–2027 ([7]) är det viktigaste övergripande policydokumentet som fastställer och definierar EU:s ungdomsdialog samt dess processer och mål. I dokumentet klargörs också att Erasmus+ är en av de huvudsakliga mekanismerna för genomförandet av ungdomsdialogen ([8]). En halvtidsutvärdering av EU:s ungdomsstrategi har nyligen genomförts ([9]) och ett liknande arbete pågår när det gäller Erasmus+ ([10]). Syftet med båda dessa utvärderingar är att fastställa vilka mekanismer som har genomförts optimalt och vilka anpassningar som kan behövas för att bättre uppnå målen för dessa initiativ. I punkt 15 i resolutionen om fastställande av riktlinjer för styrningen av EU:s ungdomsdialog beskrivs uttryckligen en revideringsprocess för att anpassa strategin till ny utveckling och nya behov efter 2024 ([11]). Detta innebär en möjlighet att ytterligare utveckla ungdomsdialogen, närmare bestämt dess transparens och ansvarsskyldighet gentemot ungdomar och andra berörda parter. Dessutom är ett av de uttryckliga målen för den nuvarande (tionde) cykeln för ungdomsdialogen att ytterligare stärka och utveckla dess processer ([12]). I en redan tillgänglig utvärderingsrapport nämns övervakning och datainsamling tydligt bland rekommendationerna för ytterligare utveckling av ungdomsdialogen ([13]).

2.3 I den resolution där den operativa ramen för EU:s ungdomsdialog fastställs står det att det är nödvändigt att ”säkerställa en delaktighetsbaserad utvärdering av arbetscykeln och dess övervakning, uppföljning, användning och en omfattande spridning av resultaten av EU:s ungdomsdialog” ([14]). Det bör dock noteras att EU:s ungdomsdialog genomförs av olika EU-medlemsstater och att samordningsmyndigheten därför i praktiken ändras var sjätte månad på grund av det roterande ordförandeskapet i rådet. I resolutionen från rådet och företrädarna för medlemsstaterna, församlade i rådet, om fastställande av riktlinjer för styrningen av EU:s ungdomsdialog – *EU:s ungdomsstrategi 2019–2027* ([15]) anges möjligheten att fastställa riktlinjer för att stödja ordförandeskapsländerna i syfte att säkerställa att övervakning och spridning genomförs enhetligt i alla arbetscykler av ungdomsdialogen.

2.4 I resolutionen från rådet och företrädarna för medlemsstaternas regeringar, församlade i rådet, om resultaten av den 9:e cykeln i EU:s ungdomsdialog signaleras också behovet av en enhetlig och systematisk strategi för övervakning och spridning ([16]).

([7]) EUT C 456, 18.12.2018, s. 1.
([8]) Se till exempel: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/programme-guide/part-b/key-action-3/youth-together.
([9]) Rapport om halvtidsöversynen av EU:s ungdomsstrategi 2019–2027.COM/2024/162 final.
([10]) https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13454-Erasmus+-slututvardering-for-2014-2020-och-halvtidsutvardering-for-2021-2027_sv.
([11]) EUT C 189, 5.6.2019, s. 1.
([12]) Punkt 42: https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9134-2023-INIT/sv/pdf.
([13]) https://pjp-eu.coe.int/documents/42128013/47261884/Review+of+the+9+cycles+of+the+EU+Youth+Dialogue+%282010-2022%29+executive+summary.pdf/b95d939d-ffd2-382c-68f7-5597557d4e20?t=1708012066530.
([14]) Punkt 9d: EUT C 189, 5.6.2019, s. 1.
([15]) Resolution från rådet och företrädarna för medlemsstaterna, församlade i rådet, om fastställande av riktlinjer för styrningen av EU:s ungdomsdialog, punkt 9.
([16]) Resolution från rådet och företrädarna för medlemsstaternas regeringar, församlade i rådet, om resultatet av den 9:e cykeln i EU:s ungdomsdialog, punkt 12 och 19: https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9134-2023-INIT/sv/pdf.

2.5 Viktiga överläggningar om övervakning och spridning av resultaten av ungdomsdialogen har nyligen fått stöd av det belgiska rådsordförandeskapet. Ett av resultaten av den tionde cykeln av ungdomsdialogen var att rådet i maj 2024 antog slutsatser om inkluderande samhällen för ungdomar, där vikten av övervakning, uppföljning och utvärdering av resultaten av EU:s ungdomsdialog betonades (punkt 47). Dessutom anordnade det belgiska ordförandeskapet ett möte i rådet (ungdom) som samlade ministrarna med ansvar för ungdomsfrågor från alla 27 EU-medlemsstater, företrädare för EU-institutionerna samt företrädare för nationella ungdomsråd och Europeiska ungdomsforumet. Stöd för att inrätta övervaknings- och återkopplingsmekanismer genom vilka resultaten av ungdomsdialogen skulle samlas in och spridas till unga diskuterades och välkomnades brett av de närvarande parterna.

2.6 EESK uppmanar rådet och företrädarna för medlemsstaternas regeringar att, i enlighet med subsidiaritetsprincipen och inom ramen för sina respektive befogenheter, överväga en enhetlig och systematisk strategi för övervakning och spridning av resultaten av EU:s ungdomsdialog i form av riktlinjer. EESK påpekar att sådana riktlinjer kan bidra till att uppnå målen för ungdomsdialogen och till att förbättra öppenheten, insynen och ansvarsskyldigheten gentemot de tiotusentals ungdomar som deltar i dialogen och gentemot de miljontals andra som berörs av resultaten. Dessa riktlinjer har också potential att utgöra en grund för kontinuerlig långsiktig övervakning av ungdomsdialogen och för kvalitetsutvärderingar, och på så sätt bidra till evidensbaserat beslutsfattande och evidensbaserad utveckling av dialogen i framtiden.

2.7 För att uppnå ovannämnda mål om transparens och meningsfullt deltagande i ungdomsdialogen uppmanar EESK medlemsstaterna och kommissionen att, i linje med subsidiaritetsprincipen och inom ramen för sina respektive befogenheter, vidta de åtgärder som krävs för att övervaka politiken och andra resultat och effekter samt för att sprida all information som samlas in. Målet för övervakning och spridning är bland annat att öka medvetenheten om resultaten och effekterna av EU:s ungdomsdialog, att bredda och fördjupa ungdomars kunskaper om de ämnen som omfattas av ungdomsdialogen, att skapa en grund för olika utvärderingsinsatser kopplade till ungdomsdialogen, att bidra till insynen i de demokratiska processerna i EU och att bygga upp förtroendet mellan ungdomar och de demokratiska institutionerna. Alla dessa mål ligger i linje med de pågående överläggningarna ([17]).

2.8 Detta yttrande på eget initiativ baseras på en enkät som utformats av rådgivaren och föredraganden för yttrandet, samt på rundabordssamtal, enskilda samråd eller gruppsamråd och upprepade överläggningar i EESK:s studiegrupp. Alla dessa aktiviteter sammanförde relevanta aktörer inom ungdomsdialogen, såsom nationella ungdomsråd, företrädare från ordförandeskapsländerna, företrädare för EU-institutionerna (t.ex. EU:s ungdomssamordnare), kommunikations- och analysexperter (t.ex. Eurodesk, ungdomsforskare som deltar i EU:s ungdomsdialog) eller internationella ungdomsorganisationer (t.ex. Europeiska ungdomsforumet).

3. **Särskilda kommentarer**

3.1 Kommissionen och medlemsstaterna bör stödja en långsiktig, hållbar och välfungerande förvaltning av EU:s ungdomsdialog, inbegripet processer för att bygga upp ett institutionellt minne och kapacitet. Detta skulle kunna uppnås genom att man inrättar ett permanent sekretariat för ungdomsdialogen som stöder dess processer under flera ordförandeskap och kontinuerligt tillhandahåller expertis, administration och datahantering, och till och med kapacitetsbyggande tjänster beträffande ungdomsdialogen till EU-styrgruppen. Ett sådant sekretariat för EU:s ungdomsdialog skulle kunna bygga på sakkunskapen hos de berörda aktörer som redan är aktiva i ungdomsdialogens processer, till exempel genom att sammanföra ett internationellt ungdomslett organ med lämplig expertis om EU:s ungdomsdialog (t.ex. erfarna aktörer såsom Europeiska ungdomsforumet), ett expertorgan för ungdomsinformation (t.ex. organisationer med ytterst goda resultat beträffande tillhandahållande av information till ungdomar på EU-nivå, såsom Eurodesk) och en företrädare från kommissionen (t.ex. en erfaren aktör såsom EU:s ungdomssamordnare).

([17]) Rapport om halvtidsöversynen av EU:s ungdomsstrategi 2019–2027. (COM/2024/162 final).

3.2 EESK anser att övervakningen av resultaten av EU:s ungdomsdialog bör genomföras på EU-nivå och på medlemsstatsnivå. På EU-nivå skulle bättre insamling av information kunna förbättra uppföljningen av olika verksamheter med anknytning till ungdomsdialogen. För detta ändamål kan följande information sammanställas: policydokument som skapats som ett resultat av ungdomsdialogen (t.ex. rådets slutsatser och resolutioner), policydokument som bygger på resultaten av ungdomsdialogen (t.ex. handlingsplaner, strategier, politiska initiativ och åtgärder), samt policydebatter som bygger på eller som inletts som ett resultat av ungdomsdialogen (t.ex. överläggningar vid möten med generaldirektörer för ungdomsfrågor, överläggningar i rådet osv.). EU:s ungdomssamordnare, som arbetar vid kommissionen i samarbete med rådets ordförandeskap, är väl lämpad att övervaka ovannämnda resultat på EU-nivå. Dessutom bör tillräckliga resurser frigöras för att stödja EU:s ungdomssamordnare i denna uppgift. På medlemsstatsnivå skulle följande information kunna sammanställas: policydokument som rör eller bygger vidare på resultaten av EU:s ungdomsdialog (t.ex. nationell politik, nationella strategier och handlingsplaner osv.). Där det är relevant skulle övervakningen också kunna omfatta regionala nivåer, särskilt när regionerna har ansvar för specifika politikområden. Övervakningen skulle kunna omfatta både bindande och icke-bindande åtgärder. Det är också viktigt att tydliggöra roller och ansvarsområden med tanke på hur komplex EU:s ungdomsdialog är. De nationella arbetsgrupperna för ungdomsdialogen har goda förutsättningar att övervaka dess resultat på nationell nivå, och tillräckliga resurser och vägledning bör frigöras för att stödja de nationella arbetsgrupperna i denna uppgift ([18]). Europeiska ungdomsforumet är också väl lämpat att stödja EU-styrgruppen i samordningen av övervakningen av ungdomsdialogen.

3.3 Varje dokument som samlas in skulle kort kunna beskrivas i ett medföljande meddelande där följande anges: dokumentets namn, författare/ursprung (t.ex. ett särskilt organ vid ett ministerium eller en avdelning inom en EU-institution) samt dokumentets relevans. En förklaring till dokumentets relevans kan vara en kort beskrivning av hur ett visst dokument är kopplat till processer eller resultat för ungdomsdialogen, hur det bygger på eller förhåller sig till andra resultat av dialogen och huruvida det är bindande eller inte.

3.4 Information om ytterligare resultat inom området för ungdomars politiska deltagande skulle också kunna sammanställas. Sådana resultat skulle kunna omfatta verksamhet som anordnas för och av ungdomar och som kan kopplas till resultat eller processer för ungdomsdialogen (t.ex. utbildningsvideor), strukturella förändringar av ungdomars politiska deltagandeprocesser kopplade till dialogen (t.ex. ett mer strukturerat och frekvent samarbete mellan ungdomsorgan och ministerier) samt uppföljningsinitiativ för genomförande (t.ex. Erasmus+-projekt inom programområde 3 som är kopplade till dialogen). Dessa resultat bör benämnas som deltagandebaserade resultat av EU:s ungdomsdialog för att skilja dem från de politiska resultat som beskrivs i föregående punkter.

3.5 Insamling av information om resultaten av ungdomsdialogen skulle kunna göras med på förhand överenskomna intervall (t.ex. en gång under varje rådsordförandeskap eller en gång om året) och skulle kunna fokusera på alla cykler av ungdomsdialogen – den föregående och den pågående. Detta gör det möjligt att följa politiska resultat och andra resultat som är kopplade till en viss arbetscykel, men som skapats efter det att den aktuella cykeln har slutförts.

3.6 En onlinekatalog bör upprättas för att tillhandahålla de insamlade dokumenten. Befintliga plattformar ([19]) bör beaktas och nuvarande bästa praxis på området för tillhandahållande av öppna data bör följas. Ett expertorgan på området ungdomsinformation (organisationer med ytterst goda resultat beträffande tillhandahållande av information till ungdomar på EU-nivå, såsom Eurodesk) kan få ansvaret för att upprätta och sköta katalogen, med stöd av lämpliga resurser. Katalogen ska vara användarvänlig, öppen, gratis och sökbar. Den bör uppdateras regelbundet och innehålla åtföljande meddelanden och insamlade dokument som ska vara tillgängliga för nedladdning. Katalogen skulle även kunna användas för resultaten av andra processer för ungdomsdeltagande på EU-nivå, bland annat medborgarpaneler och EESK:s ungdomsverksamhet, där katalogen bidrar till samordning och kunskapsbyggande mellan olika EU-mekanismer för ungdomars deltagande. Katalogen skulle kunna utgöra en fakta- och databas för spridning av och kommunikation om de verksamheter som beskrivs nedan, bland annat – men inte begränsat till – olika utvärderingar, förberedelser inför framtida arbetscykler av EU:s ungdomsdialog, sammanfattande rapporter såsom EU:s ungdomsrapport vart tredje år och det arbete som utförs av särskilda ungdomsorgan, såsom EU:s grupp för ungdomsföreträdare (EU Youth Stakeholders Group) ([20]). En kommunikationsstrategi kan utvecklas för att lyfta fram onlinekatalogen bland berörda parter i ungdomsdialogen och bland ungdomar och ungdomsorganisationer i allmänhet för att maximera katalogens nytta och på så sätt stödja genomförandet av rekommendationerna från tidigare arbetscykler av ungdomsdialogen ([21]).

([18]) I linje med de pågående debatterna, se Europeiska ungdomsforumets ståndpunkt: https://www.youthforum.org/policy-library/eu-youth-dialogue-grants.

([19]) Europarådet https://www.coe.int/en/web/youth/official-documents.
Europeiska ungdomsportalen https://youth.europa.eu/strategy/library_sv.
Europeiska ungdomsportalen om EU:s ungdomsdialog https://youth.europa.eu/get-involved/eu-youth-dialogue/previous-eu-youth-dialogue-consultations_sv.
Förteckning över rådets slutsatser https://www.consilium.europa.eu/sv/documents-publications/public-register/council-concl/.
Youth Wiki platform https://national-policies.eacea.ec.europa.eu/youthwiki.

([20]) EU Youth Stakeholders Group har inrättats av Europeiska kommissionen: https://youth.europa.eu/strategy/euyouthstrategygroup_en.

([21]) Commission Staff Working Document on the Interim Evaluation of the EU Youth Strategy 2019-2027 (SWD/2024/90 final).

3.7 Övervakningen av resultaten av ungdomsdialogen bör samordnas av EU-styrgruppen. I linje med den roll som definieras i resolutionen från 2019 kan EU-styrgruppen ansvara för insamling av uppgifter på nationell nivå och på EU-nivå, som involverar de berörda parter som anges nedan. EU-styrgruppen skulle också kunna ansvara för behandling och publicering av uppgifter, eventuellt med stöd av det nyinrättade permanenta sekretariatet för EU:s ungdomsdialog (se punkt 3.2). Lämpliga resurser bör göras tillgängliga för att detta sekretariat ska kunna fullgöra sina uppgifter.

3.8 Övervakningen av den inverkan ungdomsdialogen har skulle kunna genomföras i samarbete med befintliga aktörer såsom Eurostat och andra relevanta organ. Eurostats statistik om resultaten av EU:s ungdomsdialog, såsom konkreta handlingsplaner samt politik och initiativ som redan har genomförts, skulle kunna rapporteras regelbundet av EU-styrgruppen och uppdateras i den relevanta delen av onlinekatalogen. Utvärderingsrapporter och andra publikationer som mäter effekterna av olika strategier med anknytning till ungdomsdialogen skulle kunna sammanställas av EU-styrgruppen via de kanaler som nämns ovan och offentliggöras i den relevanta delen av onlinekatalogen.

3.9 Organisationer med ytterst goda resultat beträffande tillhandahållande av information till ungdomar på EU-nivå, såsom Eurodesk, bör delta i spridningen av information om resultaten och effekterna av ungdomsdialogen. Deras sakkunskap bör användas, men samtidigt bör de också stödjas i fråga om kunskapsbevarande och kapacitetsuppbyggnad. En särskild kommunikations- och spridningsstrategi för EU:s ungdomsdialog skulle kunna inrättas, tillsammans med lämpliga resurser. Strategin för kommunikation och spridning av EU:s ungdomsdialog kan säkerställa en sammanhängande och konsekvent långsiktig kommunikation om ungdomsdialogen, som stöder den under de olika rådsordförandeskapen. Målet med kommunikations- och spridningsstrategin för ungdomsdialogen skulle kunna vara att sprida information om resultaten och effekterna av EU:s ungdomsdialog, öka medvetenheten om processerna för dialogen bland ungdomar i allmänhet (t.ex. i samarbete med andra berörda sektorer, såsom den formella utbildningen), uppmuntra nya deltagare att aktivt delta i landsomfattande processer för dialogen (t.ex. som en del av nationella samråd) samt processer på EU-nivå (t.ex. under EU:s ungdomskonferenser och genom att stödja EU-institutionernas spridningsverksamhet). Dessutom bör kapacitetsuppbyggnad i de nationella arbetsgrupperna för dialogen stödjas. I kommunikations- och spridningsstrategin bör man använda olika kommunikationsmetoder, format och plattformar och också stödja aktörer på nationell nivå som informationsförmedlare samt använda ett inkluderande format, språk och tillvägagångssätt.

3.10 Analyser och sammanfattningar av utvecklingen inom ungdomsdialogen, både under en viss cykel (dvs. under en ordförandeskapstrio i rådet) och på lång sikt (t.ex. med inriktning på ett visst ämne eller politikområde genom att behandla det i flera arbetscykler) skulle kunna tas fram regelbundet. Detta skulle kunna samordnas av EU-styrgruppen och det expertorgan som genomför kommunikations- och spridningsstrategin för EU:s ungdomsdialog och skulle eventuellt kunna involvera olika aktörer, såsom forskare från poolen av europeiska ungdomsforskare, under samordning av ungdomspartnerskapet mellan EU och Europarådet, samt forskare och experter som väljs ut genom öppna förfaranden, i samarbete med Eurostat och andra expertorgan på EU-nivå (t.ex. SALTO Participation and Information) samt på andra sätt.

Bryssel den 18 september 2024.

Oliver RÖPKE
Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs ordförande